

PM 2009:193 RI (Dnr 001-2017/2009)

Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72)

Remiss från Justitiedepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor
(SOU 2009:72)” överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat delbetänkandet ”Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72)” till Stockholms stad.

I betänkandet, det andra, behandlas frågor som rör den s.k. förundersökningssekretessen till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Den första frågan handlar om hur stark denna förundersökningssekretess bör vara. Den andra frågan gäller allmänhetens rätt att ta del av bilder på döda personer eller andra personer med allvarliga synliga fysiska skador när sådana bilder ingår i ett förundersökningsprotokoll. Den tredje frågan behandlar spörsmålet huruvida offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bör ändras så att enskilda i studiesyfte kan följa brottsbekämpande myndigheters operativa verksamhet under tystnadsplikt.

Stockholms stad är ombedd att i första hand yttra sig om kapitel 4, Allmänhetens möjligheter att följa operativt polisarbete m.m.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar helt utredningens uppfattning om att frågan om allmänhetens möjligheter att följa myndigheters operativa arbete generellt måste utredas vidare. De analyser och överväganden som krävs av en utredning för att kunna presentera välgrundade förslag är inte gjorda i denna fråga.

Mina synpunkter

Justitiedepartementet genomför en omfattande genomlysning av de lagar som påverkar insyn och integritet vid brottsbekämpning. I detta andra delbetänkande från Justitiedepartementets utredning behandlas en rad frågeställningar. Jag har valt att likt stadsledningskontoret endast beröra kapitel 4, om allmänhetens möjligheter att följa det operativa polisarbetet. När det gäller frågan om allmänhetens möjligheter att följa

myndigheters operativa arbete generellt anser utredarna att ett sådant brett anslag kräver en generellt inriktad utredning med breda analyser och avvägningar för olika sektorer. Det måste beaktas att förhållandena mellan olika delar av den offentliga sektorns operativa eller annan faktisk verksamhet inte alltid är likartad. Till skillnad från polisen bygger t.ex. socialtjänsten stora delar av verksamheten på frivillig medverkan. Självbestämmanderätten och förtroenderelationen mellan personal och den enskilde är hörnstenar i socialtjänstens verksamhet. De skilda förhållandena kräver skilda intresseavvägningar och lämplighetsbedömningar. Utredarna betonar även svårigheterna att göra en heltäckande generell avvägning mellan intresset av insyn i myndigheternas operativa verksamhet och enskildas integritetsskydd.

Jag delar utredningens uppfattning om att frågan om allmänhetens möjligheter att följa myndigheters operativa arbete generellt måste utredas vidare. De analyser och överväganden som krävs av en utredning för att kunna presentera välgrundade förslag är inte gjorda i denna fråga.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72)” överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 19 november 2009

STEN NORDIN

Bilaga

Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat delbetänkandet ”Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72)” till Stockholms stad.

I betänkandet, det andra, behandlas frågor som rör den s.k. förundersökningssekretessen till skydd för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Den första frågan handlar om hur stark denna förundersökningssekretess bör vara. Den andra frågan gäller allmänhetens rätt att ta del av bilder på döda personer eller andra personer med allvarliga synliga fysiska skador när sådana bilder ingår i ett förundersökningsprotokoll. Den tredje frågan behandlar spörsmålet huruvida offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bör ändras så att enskilda i studiesyfte kan följa brottsbekämpande myndigheters operativa verksamhet under tystnadsplikt.

Det förekommer att allmänheten, t.ex. journalister och präster, i studiesyfte följer exempelvis operativt polisarbete genom att närvara vid arbetspass. Det kan då inträffa att sekretessbelagda uppgifter röjs för enskilda. Utredarna har fått i uppdrag att utreda om det i beaktande av integritetsaspekten är lämpligt att göra en ändring i offentlighets- och sekretesslagen som möjliggör för enskilda att följa en myndighets verksamhet under tystnadsplikt.

Under utredningens arbete upplystes utredarna om att avsikten varit att de skulle överväga frågan om allmänhetens möjligheter att följa myndigheters operativa arbete generellt, följaktligen inom hela den offentliga sektorn.

Stockholms stad är ombedd att i första hand yttra sig om kapitel 4, Allmänhetens möjligheter att följa operativt polisarbete m.m.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret avser att endast lämna synpunkter på kapitel 4.

Stadsledningskontoret anser att utredningens förslag, om att en ny lag införs som innehåller en regel om att de brottsbekämpande myndigheterna får ge enskilda tillstånd att följa myndighetens verksamhet och vad tillståndsgivningen ska beakta, är väl avvägd. Vid tillståndsgivningen ska den berörda myndigheten göra en lämplighetsbedömning. I den ska det särskilt beaktas att enskildas integritet inte får kränkas. Tillstånd får förenas med olika slags villkor och kunna återkallas. I förslaget framgår det även att den nya lagen bör innehålla en bestämmelse om tystnadsplikt för de enskilda som följer myndighetens verksamhet.

När det gäller frågan om allmänhetens möjligheter att följa myndigheters operativa arbete generellt anser utredarna att ett sådant brett anslag kräver en generellt inriktad utredning med breda analyser och avvägningar för olika sektorer. Det måste beaktas att förhållandena mellan olika delar av den offentliga sektorns operativa eller annan faktisk verksamhet inte alltid är likartad. Till skillnad från polisen bygger t.ex. socialtjänsten stora delar av verksamheten på frivillig medverkan. Självbestämmanderätten och förtroenderelationen mellan personal

och den enskilde är hörnstenar i socialtjänstens verksamhet. De skilda förhållandena kräver skilda intresseavvägningar och lämplighetsbedömningar. Utredarna betonar även svårigheterna att göra en heltäckande generell avvägning mellan intresset av insyn i myndigheternas operativa verksamhet och enskildas integritetsskydd.

Stadsledningskontoret delar helt utredningens uppfattning om att frågan om allmänhetens möjligheter att följa myndigheters operativa arbete generellt måste utredas vidare. De analyser och överväganden som krävs av en utredning för att kunna presentera välgrundade förslag är inte gjorda i denna fråga.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor (SOU 2009:72) får anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.